

ПОГЛЕДНИ ЗВЕЗДИТЕ

ДЖО КОТЪРИЛ

ПОГЛЕДНИ
ЗВЕЗДИТЕ

Артлайн Студиос Пъблишинг
София, 2019

JO COTTERILL
LOOKING AT THE STARS
copyright © Jo Cotterill 2014
All rights reserved.

Тази творба е художествено произведение. Описаните имена, персонажи, места и случки са продукт на въображението на автора. Всички изказвания, случки, описания, информация и материали от всякакъв друг вид, съдържащи се в произведението, са само и единствено с цел забавление и не трябва да се разчита на тяхната точност, нито да бъдат правени опити да бъдат възпроизведени, тъй като това може да доведе до наранявания.

Всички права са запазени. Никаква част от тази книга не може да бъде възпроизвеждана без изричното знание и писменото позволение на издателя.

ПОГЛЕДНИ ЗВЕЗДИТЕ
2019 Артлайн Студиос Пъблишинг
Всички права запазени.
Автор: Джо Котърил
Превод: © 2019 Цветана Генчева
Редактор: Венелин Пройков
Корица: Георги Мерамджиев
Предпечат и печат: Артлайн Студиос Пъблишинг
Издател: Артлайн Студиос Пъблишинг
България, София 1421
кв. Лозенец, ул. „Червена стена“ №4
тел. +359 2 411 00 02
www.artline-store.net
artline@artline-comics.net
facebook.com/ArtlineStudios.LTD
ISBN 978-619-193-154-5

*„Всички сме в канавката, но някои от нас
са устремили погледи към звездите.“*

– Оскар Уайлд

ПЪРВА ГЛАВА

Денят, в който дойдоха войниците, ние лукувахме. Притиснати сред възторжената тълпа, викахме и махахме, докато автомобилите преминаваха по улиците. Войниците, спретнато облечени в бежово и кафяво, с чуждестранни значки на шапките, се усмихваха и ни махаха. Заредена с гързост, аз свалих шала за глава и го размахвах във въздуха, а тюркоазеният шифон се смеси с гъзоцветната палитра на други жени и деца.

– Амина! – скара ми се ужасената Мейми. – Сложи го веднага!

– Стига, де, остави я – обади се Пота, от чието лице струеше щастие. – Тя просто приветства войниците с добре дошли, както заслужават. Днес не е ден да спазваме традициите.

Мейми зацъка с език, но тъй като не настоя повече, сестрите ми Джена и Виви също свалиха шаловете си – тъмносин и оранжев – и скоро танковете и джиповете почти не се виждаха заради цветните облаци и вдигнати ръце.

– Запомни този ден. – Усетих ръцете на Пота да стискат раменете ми. – Запомни деня, в който започна свободата.

– Ще го запомня – прошепнах, докато попивах с поглед всичко наоколо, сякаш беше ментов чай. – Ще го запомня.

Трябваше, разбира се, да си сложим шаловете, когато процесията се отдалечи. Сега обаче нямах нищо против. Във въздуха се носеше вълнение. Хората бърбеха на път към дома, очите им блеснали, ръцете не спираха да жестикулират. Всичко щеше да се промени и ние го знаехме. Откакто се помнех, бяхме смазани от задушавач режим, но ето че външният свят най-сетне беше дошъл да ни помогне. Двете с Джена весело се обзалагахме колко време ще мине преди да ни позволят да се обличаме както ни харесва.

– Два дена – заявих нетърпеливо аз.

Джена се разсмя.

– Толкова си наивна, Мину. Промяната не може да се случи толкова бързо.

– Защо да не може? Войниците са на път. Скоро ще размажат злите тираны от Куана *ей така*... – плеснах с ръце – и всички ще заживеят щастливо.

Джена ме погледна със съжаление.

– Толкова ли е лесно?

– Разбира се – троснах се аз, обидена от превъзходството в тона ѝ. – Щом дойдат нови лидери, те ще направят нужното, за да имаме достатъчно храна и да не се налага да вървим километри за вода.

В очите ѝ се появи тъга.

– Няма ли да бъде прекрасно, ако монтират помпа до къщата ни.

– С чиста, искряща вода, която блика денонощно...

– Това би било разхищение – заяви Джена. – Аз ще бъда доволна и на чаша чиста вода, когато ми се прииска.

Поклатих глава.

– Искам да стоя под струите на водата, докато не ме измие цялата, от главата до краката. Или пък да се събере в езерце, в което да плувам.

– Да плуваш ли? – попита Виви, която досега ни слушаше мълчаливо. – Какво е да плуваш?

– Все едно ходиш, но във вода – обясни ѝ Джена.

– Не е така – обадох се аз. – По нищо не прилича на ходенето. – Обърнах се към Виви. – Затвори очи.

– Няма да виждам къде стъпвам.

Стиснах ръката ѝ.

– Ще внимавам да не паднеш. Затвори очи. Така. Сега си представи кофите с вода у дома. Представи си, че целите са пълни с вода. Представи ли си ги?

Виви смръщи чело в опит да се съсредоточи. Забави крачка.

– Да, представих си ги.

– Сега си представи, че една от тези кофи става все по-голяма и по-голяма. Продължава да расте, докато не стане толкова голяма, че можеш цялата да се побереш в нея.

Виви се изкуска.

– Толкова си глупава, Мину.

– Сега си представи, че скачаш право в средата на кофата. Пляс!

Виви отвори ужасено очи.

– Ще потъна!

Тя отдръпна ръка.

– Не, няма – опитах се да я уверя. – Ще плуваш. Така няма да потънеш. Ще гвижиш ръце и крака във водата и така ще се задържиш на повърхността. Нарича се плуване.

Деветгодишната Виви не откъсваше поглед от лицето ми.

– Не вярвам на нито една твоя дума, Амина Амброуз. Много добре знам, че хората са по-тежки от водата. Ти просто се опитваш да ме направиш на глупачка. Само че не ти се получи, така че нà ти. – Тя изплезе език и затича да настигне родителите ни, които бяха госта по-напред.

Джена се разсмя.

– Мини, разказвала си ù толкова много истории, че вече не вярва дори на истината.

– Тя е едно глупаво момиче – отвърнах с раздразнение. – Не усеща ли разликата между истинския живот и вълшебните приказки?

– Ами *ти* усещаш ли я? – попита хитро Джена.

Понечих да отговоря и да я поставя на място, но неочакван изстрел ме накара да трепна. Двете с Джена се свихме инстинктивно и се огледахме уплашено, за да видим откъде идва.

– Вие двете! – разнесе се глас от лявата ни страна. Двете се врътнахме и видяхме малка група мъже, въоръжени с пушки. Един отпускате своята към земята, след като беше стрелял във въздуха. Бяха облечени в тъмнозелените сака на военните на Куана. Мъжът, който се провикна, беше висок, с гъсти мустаци и нашивки, които показваха, че е командващ офицер. Двете с Джена се заковахме на

място и сведохме очи към земята. Втресе ни от страх, макар че имаше слънце.

Чух приближаващите стъпки на мъжа, пог краката му изхрущяха камъчета.

– Младите жени нямат работа навън сами – заговори тихо той. – На младите жени не е позволено да се излагат по улиците. – Изплю се в краката ми и аз видях как частица плюнка отскача и се лепва на малкия ми пръст. Дозади ми се. Той заобиколи Джена и аз я чух как ахна, но не посмях да вдигна очи. – Ти знаеш ли какво се случва на младите жени, които не спазват правилата? – прошепна той.

Знаех, че Джена кима отсечено – не ни беше позволено да разговаряме с мъже извън семейството – и също закимах с глава.

– Коленичете – нареди мъжът. – И гвете.

Светът около мен се изпълни с докосната от лъчите на слънцето вода, когато сълзите опариха очите ми. Не виждах нищо, когато коленичих, и знаех, че и Джена прави същото. Как допуснах да се отделим от Мейми и Пота? Бях толкова заета да се фукам пред Виви, че глупостта ми щеше да доведе до бой с камшик и за гвете. Дотук с мигновеното освобождение. Стегнах се и зачаках първия удар.

– Спрете! Чакайте! – Коленете ми почти омекнаха, когато чух гласа на татко. – Това са гъщерите ми – обясни той. – Вървяха с нас.

– А вие къде бяхте? – попита мъжът заядливо.

– На двайсетина крачки напред – чух отговора на Пота. – Много се извинявам. Вината, че не бяха до мен, е моя.

Бузите ми пламнаха, когато чух, че Пота лъже заради мен.

– Ще бъда по-внимателен в бъдеще – обеща Пота и тихо звънтене придружи гумите му.

– Трябва да бъдат наказани – настоя мъжът.

Чу се ново „звън“.

– Уверявам ви, господине – разнесе се гласът на Пота, вече по-остър, – че ще бъдат наказани у дома. Няма нужда да си губите времето. Знам как да възпитавам децата си. – Потръпнах, защото знаех, че казва истината. Главата на семейството имаше право да наказва децата си, когато му скимне, а Пота не се беше колебал никога досега.

Последва кратко мълчание. След това чух как стъпките изхрущяха нанякъде.

– Ставайте, момичета – нареди Пота. – Бързо. Преди да му хрумне нещо друго.

Аз се изправих неуверено и се огледах за Джена, чието лице беше набраздено от сълзи и прах.

– Наведи очи, глупачке – сопна се Пота. – Да не би да искаш да привлечеш още внимание?

Поклатих глава и забодох поглед на два метра пред себе си.

Пота закрачи към къщи и ние едва го настигахме. В ума ми кръжаха ужасни мисли. Пота ще ни набие, но това бе нищо в сравнение с онова, което можеше да се случи. Военните на Куана бяха известни с жестокостта си, а нарушаването на законите им криеше огромен риск. Имаше хора от селото ни, които не се бяха върнали след среща с Куана.

Мейми ни чакаше на вратата, лицето ѝ изопна-то от безпокойство. Пота се отдръпна, за да мине Джена. Последвах я и усетих силен удар по главата, когато Пота ме блъсна на пода.

– Пота! Какви, за бога, ги вършиш? – възкликна Мейми.

– Да не си посмяла да поставяш под въпрос действията ми, жено – заяви Пота и лицето му пламна. Стиснах глава заради прорязващата болка. Пред очите ми изплуваха светлинки. – Тя имаше късмет, че не я бичуваха на улицата.

Мейми ахна.

– Какво се случи?

Пота въздъхна и аз чух скърцането на стол.

– Изостанали. Разказвали си истории. Никога ли няма да ѝ дойде ум в главата?

– Вината е моя – чух гласа на Джена и стиснах очи, докато чаках пулсиращата болка да отшуми. – Аз трябваше да я подканя да побърза.

– Да, трябваше – отвърна Пота и аз чух удар, ахване и разбрах, че е ударил и нея. – Крайно време е да поемеш повече отговорност, Джена. Само още година и ще си сложиш виолетов шал. Ще бъдеш достатъчно голяма, за да създадеш свое семейство, а не можеш да се справиш дори със сестра си.

Чух тих плач и вдигнах глава тъкмо когато Джена излизаше със ситни крачки от стаята. Мейми ме погледна, прехапала долната си устна. Знаех, че иска да ме успокоя, но не смееше да го направи пред Пота. Освен това знаеше, че съм си заслужила удара.

– Няма ли да се научиш? – попита тъжно тя и поклати глава.

– Извинявам се – отвърнах искрено аз. – Старая се.

– Недостатъчно – погледна ме гневно Пота. – Престани с тези глупави истории, Амина. Губиш ми и времето, и парите.

– Ще ти ги върна.

– Само защото в страната са нахлули нови войници – продължи Пота, – не означава, че можете да потърчете законите, които следваме. Промяната ще настъпи, но междувремежно трябва да правим онова, което ни е казано – както винаги досега.

– Колко време според теб ще отнеме?

Той изсумтя раздразнено.

– Пак започваш! Отваряш си устата, когато не бива! Не забравяй *мястото си*, Амина. Това трябва да правим. Да знаем къде ни е мястото. В противен случай...

Стрелнах го с бърз, дързък поглед, въпреки че при движението главата ми отново започна да пулсира. Изражението по лицето му ме озадачи. Той ми се стори някак неуверен. А Пота *абсолютно никога* не изглеждаше неуверен.

– В противен случай – повтори той, – ще ни пометат преди да успеем да разберем какво е по-добър живот.

ВТОРА ГЛАВА

През останалата част от следобедта двете с Джена останахме на задната веранда, за да не се мяркаме пред очите на Пота. Мейми ни инструктира с поглед, по-красноречив от хиляди думи, и ние излязохме забързано. Бяхме наясно, че сега трябва да работим поне три пъти по-упорито, докато Пота не ни прости.

Чувствах се ужасно, защото Пота трябваше да даде безценни пари, за да ни спаси от бичуване, затова се заех решително за работа. Задната веранда беше пълна с дълги, тънки тръстици, които двете с Джена внимателно плетяхме на кошници и рогозки. Бяхме научили този занаят много отдавна, от Мейми, чиито пръсти бяха загрубели и приличаха на стръкове тръстика. Цялото ни семейство зависеше от парите, за които тези кошници се продаваха на пазара – незначителната заплата на Пота като писар не беше достатъчна и двете с Джена бяхме напълно наясно със задълженията си. Джена беше по-добра от мен в плетенето, уменията ѝ почти надминаваха тези на Мейми. Кошниците ѝ се продаваха два пъти по-скъпо от моите. Завиждах ѝ за фините пръсти – моите бяха къси и заоблени и често пъти ми се налагаше да започна отново, след като бяха прекършили стрък тръстика или вързали хлабав възел.

– Пота е прекалено предпазлив – подхвърлих на Джена, когато се наведохме над работата. – Не го разбирам. Нали видя изражението му, когато войниците минаваха в автомобилите си. Той каза освобождение, Джена. Ще бъдем свободни. Вече не ни се налага да правим онова, което ни казва Куана.

Джена прехапа долната си устна и се огледа предпазливо.

– Не знам – отвърна тя. – Звучи добре, но все още не се е случило, нали?

– Войниците бяха толкова много – отвърнах. – Със сигурност ще победят.

– Тук не става въпрос за бройка – обясни тя. – Тези войници не са от нашата страна. Те не познават страната като Куана. Ти представяш ли си да търсиш някого в планините?

Очите ми се стрелнаха неволно към хоризонта, макар да знаех, че не мога да видя планините по това време на деня. Във въздуха бе надвиснала твърде много мараня.

– Ако обаче от Куана се скрият – продължих, – това означава, че войниците ще ни превземат много по-лесно.

За момент Джена отпусна ръце.

– Мими, къде, според теб, се намира центърът на властта? Къде е властта в тази страна?

– В централния палат, разбира се.

– Ами ако палатът изгори, какво тогава ще стане със страната?

Намръщих се.

– Сигурно нищо. Ще построят нов. Ще има нов палат.

– Кой ще го построи?

– Куана.

– Куана е съставен от хора. Значи къде е властта? – Джена ме погледна право в очите. – В палата или при хората?

– При хората... – отвърнах бавно. – Разбирам какво имаш предвид.

– Лидерът не е лидер, защото има палат – продължи Джена и започна отново работа. – Той е лидер, защото хората са му позволили да ги ръководи. А той може да го прави от всякъде.

Поклатих глава.

– Това е глупаво. Знаеш, че мразим Куана. Не им позволяваме да ни ръководят.

– Наистина ли? Какво ще направим по въпроса? – Тя ме погледна отново. – *Ти* какво ще направиш по въпроса?

– Нищо, не мога да направя нищо, едва на четиринайсет съм.

– Добре, какво ще направи Пота тогава?

Зяпнах я.

– Ти луда ли си? Хората, които се вдигат на бунт в градовете, ги застрелват, поне така разправят. Той не може да направи подобно нещо. Ами ние?

Джена кимна.

– Затова той прави каквото му се казва. Позволява им да ръководят всичко.

– Не е така! – запротестирах аз. – Не им позволява да ръководят, ти извърташ... – млъкнах, защото Мейми излезе на верандата.

– Какъв е този шум? – попита тя. – Амина, рогозката ти се разплита. Започни отново. Ако продължаваш да хабиш тръстиката, ще те изпращам по-често да носиш нова. Бъди по-внимателна, моля те.

– Извинявай, Мейми.

Тя седна до нас и избра шест стръка тръстика, за да започне работа. Известно време плетохме мълчаливо, но аз никога не успявам да запазя дълго мълчание.

– Мейми...

– Амина, не говори, освен ако не можеш едновременно с това да плетеш.

– Мога – отвърнах и бързо задвижих пръсти. – Мейми, мислиш ли, че войниците ще победят? Дженна каза, че ако лидерите ни се изпокроят, тогава войниците не могат да победят. Ти какво мислиш, Мейми?

– Мисля, че е напълно безсмислено да говорим празни приказки – срязва ме Мейми. – А ти, Амина, би трябвало да си наясно. Също и Джена. Няма никакъв смисъл от „ами ако“, единствено от „това е“.

Сведох очи над плетивото. Дълбоко в себе си бях сигурна, че Мейми греша. Със сигурност нещата можеха да се променят, ако хората питаха „ами ако“. Бе нужен един-единствен човек да зададе въпроса – да има мечта – и истинска приливна вълна от хора щеше да се остави да бъде понесена от мечтата. Сигурна бях.

Ако обаче никоой не задаваше въпроса, как тогава другите щяха да разберат, че всичко може да е различно?

Мейми ни позволи да станем едва след като слънцето залезе. Пръстите ми бяха започнали да кървят много преди това от острите ръбчета на тръстиката, но аз прехапах пръсти и не казах нищо. Зрението на Мейми беше започнало да отслабва, така че тя не забеляза и аз останах доволна.

Джена обаче не пропускате нищо и когато Мейми каза, че можем да се измием за вечеря, тя тихо изми ръцете ми и ги намаза с олио. По нейните нямаше дори граскотина – поредният пример за неумението ми.

– Ще измием хубаво кошницата ти – успокои ме тя, – за да махнем кръвта. Едва ли някой ще иска да си купи окървавена кошница. – Кимнах нещастно, но неочаквано ъгълчето на устата ѝ се изви нагоре и също така неочаквано си представих сценка на пазара. „Искам тази кошница. Не, не тази – онази, оплесканата в кръв.“ Докато се усетя, и двете се кускахме като деца.

– Тихо! – провикна се Виви, деветгодишното ѝ телце изпъчено на вратата. – Руман се върна и носи новини от училище.

Втурнахме се вътре, от пръстите ни капеше вода и се свихме на тясното място до главната ни стая. Пота и Руман вече се бяха настанили на пода, а Виви помагаше на Мейми да изнесе ориз, хляб и супа.

Умирах от глад, но жените никога не се хранеха преди мъжете, затова шавах нетърпеливо, докато Пота и Руман продължаваха разговора си.

– Не разбирам защо лидерите ни ще искат погодно нещо – поклати глава Пота. – Няма смисъл. Никога досега не се е налагало да бъдем идентифицирани по този начин – защо сега?

Руман сви рамене.

– Учителят ми каза, че било, за да научим всички, че различният произход няма значение в нашето общество, че така ще ни покаже, че вече сме по-висши от нашествениците, които се карат помежду си и въпреки това искат да прочистят света. – Намръщи се. – Само че не беше убеден, когато го каза. Стори ми се притеснен.

Прииска ми се да попитам защо е бил притеснен, но знаех, че не бива. И без това този ден бях в немилост.

Мейми докосна Пота по ръката. Това бе нейният начин да покаже, че иска да участва в разговора. Той се поколеба, след това кимна.

– Прости ми – започна тя, както бе обичаят да започне разговор. – Аз съм просто жена и не разбирам тези неща. (Намръщих се заради нея.) Моля те, би ли ми обяснил какво трябва да направим.

Пота кимна на Руман и аз почти успях да видя как гордостта му набъбва. Брат ми беше едва на дванайсет, но бе на по-високо стъпало от Мейми, защото беше момче. Освен това беше единственият от нас, на когото бе разрешено да ходи на училище, факт, от който ме болеше все повече и повече. Мейми ни беше научила на всичко, което може, което, за щастие, включваше четене и писане, но аз копнеех да предизвикам ума си с вълнуващите теми,

които Руман учеше – история, география, аритметика, език. Понякога, когато останалите спяха, аз се промъквах до училищната чанта на Руман и вагах някоя от книгите му. Може и да четях добре, но думите носеха нищожен смисъл и често се случваше да си легна дори по-разочарована, отколкото преди.

– Казаха ни – започна да разказва Руман, – че от утре всяко семейство трябва да представи буква за наследството си. Буквите ще бъдат разпределени при офицери и местни лидери, които ще инструктират всеки член да зашие буквата на гърдите си.

Двете с Джена се спогледахме и аз останах доволна, когато видях, че тя е също толкова изумена, колкото бях и аз. Букви за наследство ли? Какво представляваха? Веднага си представих нещо написано като „Уважаеми господине...“.

Руман очевидно забеляза израженията ни.

– Не знаете ли какво е буква за наследство? – попита самоговолно той.

– Не – признах аз, събрала смелост, след като с директния си въпрос той ми позволяваше да заговоря, – и се обзалагам, че до днес и ти не си знаел.

– Амина! – сряза ме Мейми. – Не обиждай брат си!

Сведох поглед и бузите ми пламнаха при тази несправедливост.

– Буквата за наследство – започна да обяснява Пота – е значка с буква от азбуката. Тя показва генетичното ти наследство – историята на семейството. С течение на годините буквата може да се промени, когато семейството ти се слее с друго.

– Ние коя буква сме? – попита Виви и аз се погразних, че никои не я сгълча, заето се обажда.

– Ние сме буква О – отвърна Пота. За момент погледът му спря на Мейми. – Всички до един сме буква О. Това е благородна и традиционна семейна буква, известна от много векове.

Не разбирах, затова погледнах към Джена и веднага ми стана ясно, че и тя не разбира. Какво точно означаваше буквата? Някои други деца си имаха баби и дядовци, които все още живееха с тях, но нашите бяха починали отгавна. Не ги помнех – какви ли са били?

Супата беше изстинала толкова, че вече не можеше да бъде наречена супа, по-скоро приличаше на престолял чай. Въпреки това я изсърбахме бързо и когато посегнах към хляба отново видях как Пота и Мейми се спогледаха. Имаше нещо в погледа им, което не разбирах, някакво напрежение, наситено с любопитство. Сякаш споделяха невидима тайна.

Вечерта, докато лежах между Джена и Виви, се питах за значението на тези погледи. Пота отправяше на Мейми такива погледи, когато питахме за войниците или поставяхме под съмнение действията на лидерите ни. Тези погледи означаваша, че те знаят повече от нас.

Питах се какво ли става.